

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΑΔΑΣ

Συντάξιμον υπό του Ύπουργείου τής Παιδείας ως τό κατ' έξοχην παιδικόν περιοδικόν σύγγραμμα, άληθείς παρασχόν εις τήν χάραν ήμών άπηρεσίας και υπό του Οικουμενικού Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως, ως άνάγνωσμα άριστον και χρησιμώτατον εις τούς παίδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

'Εσωτερικού		'Εξωτερικού	
Έτησία	δρ. 8.—	Έτησία	φρ. χρ. 10.—
Έξάμηνος . . .	> 4,50	Έξάμηνος . . .	> 5,50
Τριμηνος	> 2,50	Τριμηνος	> 3,—

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΑΡΥΘΗ ΤΩ. 1879

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΦΥΛΛΟΥ Λ. 20

Διά τών Πρακτόρων 'Εσωτερ. λ. 10. 'Εξωτερ. λ.15
Φύλλα προηγουμένων ετών, Α' και Β' περιόδου
τιμώνται έκαστον λεπ. 25

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Οδός Εφραίμου άρ. 38, παρὰ τό Βαρθολομαίου

Περίοδος Β'.—Τόμος 24ος

Έν Αθήναις, 22 'Απριλίου 1917

Έτος 39ον.—'Αριθ. 21

Η ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΝΗΣΟΣ

[Μυθιστόρημα υπό ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ]

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΓ'. (Συνέχεια)

Ο Κύρος Σμιθ κύτταζε κάμποση ώρα τόν θχυμάσιο αυτό άστερισμό, κ' έπειτα, αφού σκέφθηκε λίγο, ρώτησε:— Χάρμπερτ, δέν έχομε σήμερα 15 'Απριλίου;

—Μάλιστα, κύριε Σμιθ.

—Λοιπόν, άν δέν σφάλω, αύριο θά είνε μια από τής τέσσερες ήμέρες του έτους, που ο άληθινός χρόνος συμπύπτει με τόν μεσον χρόνον' δηλαδή αύριο, με προσέγγισι ολίγων δευτερολέπτων, ο ήλιος θά περασή από τόν μεσημβρινόν όταν τα ρολόγια θά δείχνουν μετρήμερι. "Αν λοιπόν ο καιρός είνε καλός, θά μπορούσω να προσδιορίσω τό γεωγραφικό μήκος του νησιού μας με προσέγγισι ολίγων μισρών.

—Χωρίς εργαλεία, χωρίς έξάντα; ρώτησε ο Πεδρών.

—Ναι, αποκρίθηκε ο μηχανικός. Μάλιστα, επειδή ή νύκτα είνε αίθρια, θά προσπαθήσω από απίστενα προσδιορίσω τό πλάτος μας, υπολογίζων τό ύψος του Νοτίου Σταυρού, δηλαδή του νοτίου πόλου, από τόν όρίζοντα. Έννοείται, φίλοι μου, δέν άρκεί που μάθαμε ότι ή γή αυτή είνε νήσος; πρέπει να μάθωμε ακόμη πόσο απέχει, είτε από την άμερικανική ήπειρο, είτε από την Αυστραλία, είτε από τα κυριώτερα νησιά του Ειρηνικού.

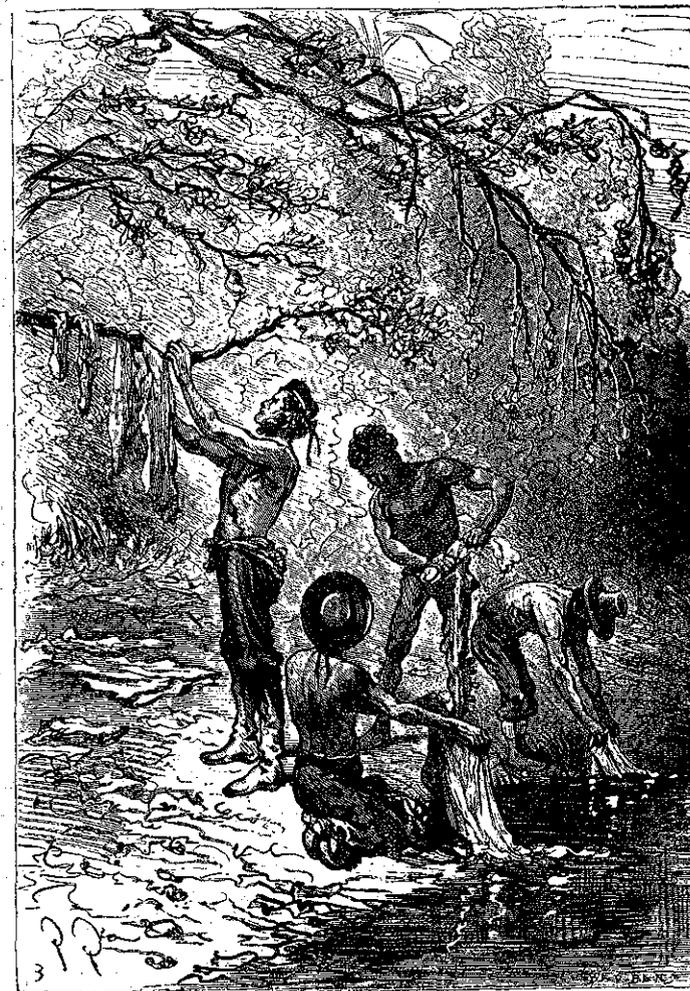
—Φυσικά, αποκρίθηκε ο

ροπόρτερ' γιατί τότε, αντί να κτίτουμε ένα σπίτι, μπορεί να ιδούμε ότι συμφέρει καλλίτερα να κατασκευάσωμε ένα πλοίο και να φύγωμε.
—Βέβαια, είνε ο καύτης άν απέχωμε καμμιά εκατοστή μόνο μίλλια από καμμιά κατοικημένη χώρα...
—Γι' αυτό λοιπόν ακριβώς, είνε ο Κύρος Σμιθ, θά προσπαθήσω να προσδιορίσω απόψε τό πλάτος κ' αύριο τό

μετρήμερι, τό μήκος της νήσου Λίγκολν. "Αν ο μηχανικός είνε έξάντα, ή εργασία θά ήταν πιό εύκολη. "Επρεπε όμως όπωσδήποτε να τόν αναπληρώση. Μπήκε λοιπόν στα Καμίνια, βρήκε δυό ίτια κλαδιά, τά ένωσε ετής άκρες μ' ένα άγκάθι, ώστε να ανοιγοκλείουν σα διαθήτης και βγήκε πάλι. με τό πρόχειρο αυτό εργαλείο, να βρή κατάλληλο μέρος για την παρατήρησι.

Η ακρογιαλία εκείνη δέν ήταν, γιατί τό Αητονόχι του έκρυβε τόν νότιο όρίζοντα. "Επροτίμησε λοιπόν να ανέβη στην Τερψιθέα, που θά εύρισκε ύστερα τό ύψος της, μ' έν' απλούστατο γεωμετρικό υπολογισμό, και θά τό άφαιρούσε.
Σε λίγο, μαζεύθησαν στο όροπέδιο όλοι οι άποικοι. "Από εκεί τίποτε δέν έκοβε τόν όρίζοντα, που φαινονταν όλος σαν ένα ήμισυκίλιο, από τό Αητονόχι ως τη Σαύρα. Φατιζόμενος μάλιστα από κάτω, από τό φεγγάρι που θάβγαίνε σε λίγο, ξεχώριζε πολύ καθαρά από τη θάλασσα και μπορούσε να τόν σημαδέψη κανείς με κάποια ακρίβεια.
Τήν στιγμή εκείνη, ο Νέτιος Σταυρός παρουσιάζετο στο θεατή άναστρόφα' δηλαδή τό άττρο α λ φ α αποτελούσε τη βάση του, που ήταν πιό κοντά στον πόλο. "Ο άστερισμός όμως αυτός δέν απέχει τόσο λίγο από τόν νότιο πόλο, όσο ο δικός μας Πολικός από τόν βόρειο. "Ο Κύρος Σμιθ τό ήξευρε αυτό και θά τό είχε ύπ' όψει του ετών υπολογισμού.

"Εστησε τότε στο βράχο τό ένα σκέλος του διαθήτης οριζοντίως κ' άνοιξε τό άλλ-

«Οι άποικοι έπλυναν τασπέρρουχά τους...» (Σελ. 166, στ. α΄.)

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Γ'Η λέξις με άπλά στοιχεία τών 8 στιγμών λεπτά 10, δια δέ τούς συνδρομητάς μας λεπτάς μόνον με παχέα στοιχεία τό διπλάσιον, και με κερ α λ α τ ο τριπλάσιον. "Ελάχιστος όρος 15 λέξεις, δηλαδή και οι διηγήσεις τών 15 πληρόνωνται ως να ήσαν 15. "Ο χειριστός στίχοσ, έστω και από μίαν λέξιν, με κεφαλαία ή καμά ή άπλά στοιχεία τών 8 στιγμών, υπολογίζεται ως 60 λέξεις άπλά. —Αί μη συνυποδεύονται υπό του αντίτιμου άγγελίας δέν δημοσιεύονται.

ΝΙΚΗΦΟΡΕ ΕΥΖΩΝΕ,
Ν Σέ είχον σκυρανήσει... 'Ιδού όμως, δι και μετά τέσσαρας όλοκληρούς ένιαυτού; ος έ πανεuryκω... Και δέν σε προτείνω την χίτρα μου, άλλα τάς άγκάλας μου.

ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΝ
[ΙΖ'—73]

Αγαπητή μου ΜΟΥΡΙΖ,
Σεις; Και να μη μου τó φανερώσετε; Με συγκινεί ή έγάπη σας και ή άφοσίωσί σας; Σεις; εχρησιστό πολύ. Διαθέτομεν τώρα ύπερτετρακόσιους.

ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΝ
[ΙΖ'—74]

Αβραοντόνε 'Ηπειρώτα, Ego caveo, posteriores enim cogitationes sapientiores; Omnia autem si pervolumus, possumus.

Ωραιοπαθή, En vas pertusum congerere.

Οικογένειαν Βορσησιπειρώτου, θιρωτάτα συλλυπητήρια. Δεκέμβριος 1916

ΠΕΙΡΑΚΤΗΡΙΟΝ
[ΙΖ'—75]

ΟΙ ΛΥΤΑΙ

ΤΩΝ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΩΝ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ
δσον αϊ λύσεις, άδιακρίτως φυλλάδιον
έληφθησαν από 5—11 'Απριλίου.

ΑΘΗΝΩΝ: Α. Π. Χατζόπουλος, Βυζαντινός 'Αετός, Α. Β. Σταυρόπουλος, Σπ. Π. Νικολάδης, Μ. Η. Συνοδίνος, Έσνια Τ. Κωνσταντινίδου 'Ανδρ. 'Ανδρουτσόπουλος, Φίλοσοφιν, Γ. Θ. Τράστας, Α. Γ. Ζάβρανος, Μεν. Σ. Κινάτσου, Α. Ν. Κλαδάς, Κ. Ε. Λαγάκος, Ύαννης, Θ. Γ. Γιαννουλόπουλος, Έβν. Κάστρανη, 'Αλβ. Φοίντεμαν, 'Ιουλίτ Γ. Στίσιμαν, Μαρία Σπ. Γαλιάνη, 'Εμ. Ι. Σέβης, Αντ. Ι. Καταμπακάς, Σπ. Α. Ρουσάς, 'Ελσα Α. Ράμπικ, 'Ελσα Κνός, 'Ιούλιος Κάτσας, Γερμανόπουλος, Γεωρ. 'Ούσσιν, 'Αγχιόπουλος, Ζωή 'Ηλιτη, Κατίνα Ι. Ντασίον, 'Ιω. Α. Μάρκου, 'Αγ. 'Αθ. Βραχιώτης, Α. Π. Μπακούλας, Γ. Ν. Μητσόπουλος.

ΑΜΑΛΙΑΔΟΣ: Σοφία Ν. Παπαντωνοπούλου, ΒΟΛΟΥ: Γρ. Χρησιτίδης, Π. Γ. Βασιλάκ, Κωνστ. Γαντζόπουλος, Α. Θεοδορίδης, Τάνης Παλαμιούδου, ΚΟΡΙΝΘΟΥ: Π. Ν. Παπακυριάκου, Κ. Α. Κομπιής, ΛΑΡΙΣΣΗΣ: Β. Κ. 'Αστεριάδης, Δαφνοσεφής Βασιλέυς, Μ. Ν. Γιαννιτάκης, ΛΑΥΡΕΙΟΥ: Μ. Πετρίης, ΜΕΣΣΗΝΗΣ: Γ. Αρ. Σταυροπούλου, ΝΑΥΠΑΓΙΟΥ: Σπ. Ι. Γεωργιάδης, Γ. Σ. Καμπιτής, ΣΥΔΟΚΑΣΤΡΟΥ: Γ. Κ. Γιαννόπουλος, 'Αθ. Ν. Κοσώνης, ΠΑΤΡΩΝ: Μαρίνα Χ. Τριάντη, Αγ. Ν. Ήσυχίου, Γ. Γ. Μαριέτος, Χαριτίαισα Γ. Μπούμα 'Ιουλίτ Ι. Τριάντη, ΠΕΡΙΩΔΕΣ: Α. Μανιάκης, Π. Κ. Κούσταλης, Σπ. Β. Βαλαμίδης, Τάνης Α. Παπαδόπουλος, ΣΠΑΡΤΗΣ: Γ. Ι. Λεσόπουλος, ΤΡΙΠΟΛΕΩΣ: Γ. Ν. Κολοιτσάς, Μαρία Ν. Κολοιδου, 'Ιω. Σ. Τζάνης, ΧΑΛΚΙΔΟΣ: Κούλα Φραγγί, ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

ΤΑ ΒΡΑΒΕΙΑ
"Όλων τών άνωτέρω τά όνόματα ετέθησαν εις την Κληρωτίδα και έληρωθήσαν οι έξής δύο: **ΕΣΝΙΑ Τ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ** έν Αθήναις, **ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΑΝΤΖΟΠΟΥΛΟΣ** έν Βόλο και **ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΛΟΚΙΘΑΣ** έν Τριτάλει οι όποιοι ένεργήσαν δια τρείς μήνας από 1ης Μαίου

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

Συνέχεια του 164 Διαγωνισμού Δύσεων 'Απριλίου—'Ιουλίου.

Αί λύσεις δεικται μέχρι τής 9ης 'Ιουλίου

257. Δεξιγράφος
Με πολύχρηνη γραφήνη
'Ακρωτήριον ένώνω,
Και άμέσως έν πηγών
'Ωδικόν σου φινερώνω.

'Εστάλη υπό της Χρυσής 'Ακτινος
258. Μεταγραμματισμός
Μη μαγγίγης; θι σε κάψω...
Κι' άν δέν όθλη; να σε θάψω,
'Αλλάξέ μου τό κεφάλι,
Νά γενώ νήσος μεγάλη.

'Εστάλη υπό της Φλώρας
259. Στοιχειοτονόγραμμα
"Αν ένα γράμμ' άποβληθή
Και άν ό τόνοσ κινήθη;
'Από μία πόλι ξεκουστή,
Θεά μεγάλη θά φανή—
'Εστάλη υπό Κ. Α. Μιχαηλίδου

260. 'Αναγραμματισμός
'Εάν αναγραμματίσης
Τόν υϊόν τής άπουλείας,
Πάντοπον θά σχηματίσης
Πρόμαχον έλευθερίας.

'Εστάλη υπό του Τσελλού Κεφαλλονίτου
261. Ψαρονόκηλασ

* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *
* * * * *

Νάντικασταθούν οι άστερισκοί δια γραμμάτων ούτω; ώστε να κινώνσκωνται κατά σειράν: έπίρρημα τρώπου κοινώτατον έξέρχεται έκ του στόματος; προχωρημένη ήλικία; άγορεύει' πάν ότι πρόσει' ρήμα' ζώνω χρησίμων' νήσος τής 'Ελλάδος.

'Εστάλη υπό του 'Ελληνικού Χώματος
262. Κρυπτογραφικός

263—267. Μαγικόν Γράμμα
Τη άνταλλαγή ένός γράμματος έκάστου τών κάτωθι λέξων, δι' ένός άλλου, πάντοτε του αυτού, να σχηματισθούν άνευ αναγραμματισμού άλλαι τόσαι λέξεις:

Πάλασ, νόθος, άστρόν, ρανίς, Λάπιν.

'Εστάλη υπό του Ναύτου του Βουνού
268. Διπλή 'Ακροστιχίς
Τά μέν άσχηκά τών κάτωθι ζητουμένων λέξεων άποτελούν μίαν τών Χαριτών τά δε δεύτερα γράμματα αρχίτων Θεών:

1, Βιστιλέυς, του 'Αργού; 2, Πνευματική 'Ασκησι; 3, 'Αρχάτο; συγγραφής; 4, 'Απόστολος; 5, Βασιλέσας τών Θεών; 6, Κοινόν όρυκτόν.

'Εστάλη υπό του Γενναϊοφύχου Στρατηλάτου

269. Φωνηεντόλιπον
* * * * *
* * * * *
* * * * *

270. Γρίφος

== == == 1
== == == 1
== == == 1
== == == 1
== == == 1
'Εστάλη υπό της 'Ελληνικής Καοιδιάς

ένα κλάμα οίκτου για τον άνθρωπο που δεν βλέπει, και φινερώνει έχ άσχημά ελπιώνης.— "Ο πλούτος δέν είνε εύτυχία! Μετάφρασις καλή όπως πάντα. Για περισσότερες λεπτομέρεις, έπρεπε να έχω και τό πρωτότυπο. 'Αλήθεια, οι μεταφρασαί μποροσαν να κάνουν αυτό τον κόπο; να τό αντιγράψουν και να μου τό στέλλουν μαζί με τη μετάφρασι. Θι μου έχρησίμια πολύ.—"Στοχαστοί! Πολύ καλοί' καλλιτέροι 'Εσω κ' από τους πρώτους. Σημειώνω τη δυσκολία του είδους. Για να γράψη κανείς τόσο μικρά, σύντομα διηγηματικά, με πολύ νόημα, χρειάζεται πραγματικό ταλέντο.—"Δυσμοι νυκτός; Διερθίστε πρώτα ένα λάθος; άνάστηρη βρωδεία, κ' όχι άνάπτερη. Το ποιηματί αυτό, που άποβίνει με πολύ γλυκιά μελαγχολία, θά ήπην τέλειο, άν δέν ελε μερικέ; τ; της πώ έσσι, άκρολέξεις. 'Εξάρνα τά όνειρα δέν εσφυλλίζονται σα λαουλόδια, ούτε ό μπατης; καλή σαν τόπι.—"Ακριβέ' και φτηνό κεώλι' άνέκδοτο γνωστό; άλλα όχι βέβαια; δ-λους' γι' αυτό τό έδημοσίευσα.—"Ο πίνθος κ' ό καμηλάτης; λιγώτερο γνωστό.—Παιδικά Πνεύματα, τά ΐδια.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ
Νέα ψευδώνυμα: 'Αντοκράτωρ τής Σελήνης, ά. (ΚΜ). Μονοκράτωρ, ά. (ΚΜ). Κεστούνη, ά. (ΠΟ). Μπουχάβ, ά. (ΚΤ). 'Αναγνώσεις ψευδώνυμων: Πειρακτήριον, ά. Μωσαϊκωμένος Βασιλέας, ά. Πενταχτή Νεραϊδούλα, κ. 'Ηπειρωτική Ψυχή, κ.

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρά Μυστικά επίθυμον νανταλλάξουν: ο Μέγας Ναπολέων (0) με Δούμισσαν, Μάρινα Βασιλέα, Διαβολάκι του 'Αρσασιών, Τριανταφύλλενο Λαβούλα, Πορτοσαϊτανή Μελαχροινούλα, Ματωμένο 'Ηλιοβασιλέμμα, Τρελλήν Κορφοταποπούλαν—δ Δαφνοσεφής Βασιλέυς (0) με Μπουκιάσαν, Βύρωνια, Γερμανόπουδα—ή Τριετήνη (0) με Παύλον Χλωμόν, Χαίδεμα κ' 'Αγρόα, 'Ελλημικόν 'Ιδεώδες, Γκραξέλλαν. 'Αλκην, Κύκνον, Στενημαχωτάκι, Φύσταν, Διαβάτην—δ 'Υάκινθος (0) με 'Εσχημν Βασιλόυλαν, 'Ελλημικόν Αίμα, Ηανελλήμιον Πόδιον—δ Παπαλλήμιος Πόθος (0) με Δωλιόν του Κανόδη, 'Εωσφορόν, 'Ονειροπόλον τής Δόξης, 'Ελλημιόν 'Ιδεώδες.

'Η Διάπλασις άσπάζεται τούς φίλους τής: Π. Γ. Φ. (κ' ό άγοραστής, ξεσπαθίωνων, έχει τάς άμοιβάς που όρίζει ό κανονισμός) άλλα τό πρώτον ξεσπαθίωμα του άγοραστήου δέν είνε να κάμη συνδρομητήν... τον έαυτόν του; 'Πρόσφυγα (δεκτός) Παγκόσμιος 'Ονειρος (δέν γνωρίζω ύποθέτω, δι έξωρίσθη εις την Σιδερίαν διά τάς επαναστατικώ του ιδέας) Μανταποπούλαν (έστετα κ' εύχαριστώ διά τό ξεσπαθίωμα) 'Υποκόμητα Ρεγεντούς, (δέν θυμώμαι' άν ένεκρίθησαν όμως, θά ιδή; καμιά έκεί που δέν τό περιμένει; στέλνε μου) Μεγίλον Ναπολέοντα (πρόσπεσε όταν διαβίξής; έκεί επρολείται διά τούς ήρωας του 1821' πως μπορούσε λοιπόν να κερδηθών οι σημερινοί;) Χρυσανθήν, (αι 200 λέξεις είνε τό άνώτατον όριον μπορεί όμως να παντήση κανείς; και με 10' όχι, δέν πρόκειται να κάμτε είστροφίαν, άλλα να πήτε τάς προτιμήσεις σας; και να τά; δικαιολογήσετε συτόζως;) 'Εωσφορόν (δέν ξέρω γιατί δέν σου άγναπέδωσε ή 'Εθνική 'Αναγέννησις) Δ. Καζιμ, (δέν ξέρω δέν έχω τυπογραφείον) Δαφνοσεφής Βασιλέα, 'Ιούλιον Κάτσασα, Φασκαμιάν, κτλ. Δούκισαν, Τριετήνην, Νικητήν τής Αδύριον (θι τά ποίμα εις τό προσεχές.) Τουσχομερίτην, Ύπερσοσιατήν τής Σπαρτης, 'Ακίτην, Μυσρήνην (έλαδν, εύχαριστώ.) Θαλασοπόδι του Στόλου, Μμομπόταν, Φιλοπάτιδα 'Ελληνοπούλαν (έστετα.) Είς όσας επιστολάς έλαία μετά την 10ην 'Απριλίου, 9' άπαντήσω εις τό προσεχές.

λο, σημαδεύοντας, όσο ακριβέστερα μπορούσε με το μάτι, το άλφα του Νοτίου Σταυρού. Η γωνία που εσχημάτισε έτσι ο διαβήτης, μετρούσε την απόσταση του ορίζοντος από τον πόλο. Αλλά ή ίδια αυτή γωνία ήταν και το ζητούμενο πλάτος του τόπου. Ο Κύρος Σμιθ έδωσε στερεά τα δυο σκέλη του διαβήτη, όπως ήταν ανοιγμένα, για να διατηρηθώ το άνοιγμα, που θα το μετρούσε αύριο. Αύριο επίσης θα εύρισκε και το ύψος της Τερψιθέας, για να το αφαιρέσει και ναχη ακριβώς την απόσταση του πόλου από τον ορίζοντα της θαλάσσης.

Κατέβηκαν τότε από το όροπέδιο και ετής δέκα όλοι έκοιμάωντο βαθεία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ΄

Το ύψος του γρανιτινου τοίχου.—Έρασημογή του θεωρήματος των όμοιων τριγώνων.—Το πλάτος της νήσου.—Έκδομή στα βορεινά.—Στρείδια.—Σχέδια για το μέλλον.—Ο μεσημβρινός.

16 'Απριλίου, Κυριακή του Πάσχα. Οι άποικοι βγήκαν από τα Καμίνια πρωί-πρωί, έπλυναν τάσπερρουά τους κ' εκαθάρισαν τα έξωτερικά τους φορέματα. Ο μηχανικός ελογάριαζε να κάμη και σαπούνι, μόλις θα έπρομηθεύετο της πρώτες ύλες που χρειάζονται στη σαπωνοποιία, σάδα ή ποτάσσα, λίπος ή λάδι. Τε σπουδαίο πρόβλημα της ανανεώσεως του ρουχισμού, θα ελύνετο κι' αυτό με την ώρα του. Οπωςδήποτε, με τα ρούχα που είχαν, θα περνούσαν άκομη έξ μήνες, γιατί ήταν στερεά και καινούργια.

Η ημέρα έπρομηνύετο ηλιοφώτιστη, μια από της ώραιες εκείνες φθινοπωρινές ημέρες, που φαίνονται σαν τελευταίος άσπαιρητισμός του καλοκαιριού.

Σήμερα έπρόκειτο να συμπληρωθούν ή χθεσινές παρατηρήσεις με το ύψόμετρομα της Τερψιθέας.

Δεν σάς χρειάζεται κανένα εργαλειό, σαν εκείνο που κάματε χθές; ρώτησε ο Χάρμπερτ τον μηχανικό.

— "Όχι, παιδί μου, αποκρίθηκε αυτός' θα ενεργήσω με' άλλο τρόπο, αλλά με την ίδια σχεδόν ακριβεία.

Ο Χάρμπερτ, που του άρσε να μαθαίνη κάθε τί, άκολούθησε τον κ. Σμιθ, που άπομακρύνθηκε από τη βási του γρανιτινου τοίχου και κατέβηκε στ' άκρογάλι. Έντωμεταξύ, ο Νάθ κι' ο Πέγκροφ έκαναν διάφορες «οίχιακές» εργασίες.

Ο μηχανικός είχε πάρη μαζί του ένα καλάμι ίστο, καμιά δωδεκαρία πόδια μακρύ. Το είχε μετρήσει με το ίδιο του άνάστημα, που εγνώριζε άπάνω-κάτω πόσο ήταν. Ο Χάρμπερτ κρατούσε μια στάθμη, που του είχε δώση ο κ. Σμιθ, δηλαδή μια άπλη πέτρα, δεμένη στην άκρη ενός βούρλου.

Όταν έρθασαν σε άπόσταση πεντακο-

σίων σχεδόν ποδών από το γρανίτη, που ύφάνετο μπροστά τους κατακάθετος, ο Κύρος Σμιθ έφύτρεψε όρθιο το καλάμι στον άμμο και με τη βοήθεια της στάθμης, το έσειαξε ώστε να είνε έντελώς κάθετο στο επίπεδο του ρίζοντος. "Υστερ" άπομακρύνθηκε κ' εξαπλώθηκε χάρω, αλλά σε τέτοια άπόσταση από το καλάμι, ώστε ή όπτική άκτίνα, που έφρευε από το μάτι του, να εγγίξη την κορυφή του καλάμιού και την κορυφή του γρανιτινου τοίχου. Κ' εσημάδεψε προσεκτικά αυτό το μέρος μ' ένα μικρό πάσσαλο.

— Γνωρίζεις τα στοιχεία της Γεωμετρίας; ρώτησε τότε τον Χάρμπερτ.

— Λιγάκι, άποκρίθηκε ο μικρός.

— Θυμάται λοιπόν ποιές είνε ή ιδιότητες των όμοιών τριγώνων;

— Μάλιστα. «Αί όμόλογοι πλευραί είνε ανάλογοι».

— Όραϊα! Έγώ λοιπόν τώρα έκαμα δυο όμοια τρίγωνα, όρθογώνια και τα δυο. Το ένα, το μικρότερο, έχει πλευρές το κάθετο καλάμι, την άπόστασι που χωρίζει τον πάσσαλο από τη βási του καλάμιού και, ως ύποτείνουσα, την όπτική μου άκτίνα. Το δεύτερο έχει πλευρές, τον κάθετο τοίχο, που πρόκειται να βρούμε το ύψος του, την άπόστασι που χωρίζει τον πάσσαλο από τη βási αυτού του τοίχου και την όπτική μου άκτίνα ως ύποτείνουσα, που είνε επέκτασις της ύποτείνουσης του πρώτου τριγώνου.

— Ω, ένόησα, κύριε Σμιθ! έφώναξε ο Χάρμπερτ. Όπως ή άπόστασις του πασσάλου από το καλάμι είνε άνάλογος με την άπόστασι του πασσάλου από τη βási του τοίχου, έτσι και το ύψος του καλάμιού είνε άνάλογο με το ύψος αυτού του τοίχου.

— Ακριβώς, Χάρμπερτ! Κι' άμα μετρήσωμε της δυο πρώτες άποστάσεις, γνωρίζοντες το ύψος του καλάμιού, θα βρούμε εύκολώτατα, δια της μεθόδου των τριών, το ύψος του τοίχου, χωρίς να το μετρήσωμε άπευθείας.

Έμέτρησαν λοιπόν της δυο όριζόντιες άποστάσεις, με το ίδιο μάλιστα το καλάμι, που ήξεραν ότι ήταν δώδεκα πόδια. Η πρώτη βρέθηκε δεκαπέντε πόδια, ή δεύτερη πεντακόσια. Και γύρισαν στα Καμίνια, όπου ο μηχανικός πήρε μια πλατεία πέτρα, που την είχε βρή σε κάποια έκδρομή του, είδος σχιστολίθου φαιού, όπου μπορούσε κανείς να γράψη, όπως στην π λ α κ α, μ' ένα κοχύλι μυτερό.

Το ύψος του καλάμιού, όταν το έστησαν όρθιο, ήταν μόνο δέκα πόδια, επειδή τάλλα δυο ήταν χωμένα στον άμμο. Ο Κύρος Σμιθ λοιπόν έγραψε την έξης άναλογία:

15 : 500 :: 10 : X

Έπολλαπλασίασε ύστερα τους δυο μέ-

σους (500 Χ 10 = 5000,) διήρσε με το 15 και βρήκε 333 και 5 δέκατα πέμπτη. Άρα το ύψος του τοίχου ήταν περίπου τριακόσια τριαντατρία πόδια.

Κατόπιν, ο μηχανικός έχαραξε ένα κύκλο και τον έχώρισε σε 360 ίσα μέρη. Με το πρόχειρο αυτό γωνιόμετρο έμέτρησε τη γωνία του διαβήτη, όπως ήταν δεμένη από χθές. Και την βρήκε 10 μοιρών. Η όλική λοιπόν άπόστασις μεταξύ πόλου και ορίζοντος, αφού έπροστέθηκαν ή 23 μοίρες που χωρίζουν το άλφα του Νοτίου Σταυρού από το πολικό σημείο, κι' αφού λογαριάσθηκε και το ύψος του όροπεδίου, όπου είχε γίνη ή χθεσινή παρατήρησις, βρέθηκε ότι ήταν 37 μοίρες. Άρα ή νήσος Λίγκωλν εύρίσκεται στην τριακοστή έβδομη μοίρα νοτίου πλάτους ή, —επειδή, χωρίς εργαλεία, το μέτρομα δεν μπορούσε να είχε γίνη με όλη την ακριβεία, —μεταξύ της τριακοστής πέμπτης και της τεσσαρακοστής.

Δεν έμνετε τώρα, παρά να προσδιορίσθ ή ο μεσημβρινός. Και γι' αυτό, ο μηχανικός περιμενε το μεσημέρι.

Την Κυριακή εκείνη οι άποικοι άποφάσισαν να την άριερώσουν κ' ένα περίπατο, ή μάλλον σε μια έξερευνησι του μέρους εκείνου του νησιού που εύρίσκετο μεταξύ της λίμνης Γκράντ και του κόλπου του Καρχαρία. Άν το επέτρεπε ο καιρός, θα προχωρούσαν κ' ως το νότιο άκρωτήριο της Σιαγόνας. Θα έτρωγαν εκεί στην άμμουδιά και δεν θα γύριζαν παρά το βράδυ.

Στης έκτώμισι, οι άποικοι άκολουθούσαν το άκρογάλι του περάματος. Από τάλλο μέρος, στο νησάκι της Σωτηρίας, πουλιά πολυάριθμα περπατούσαν με σοβαρότητα κ' έβγαζαν κάτι ρωνές τάν γκαρίσματα. Ο Χάρμπερτ είπε ότι λέγονται βουτ η χ τ έ ς, κι' ο Πέγκροφ καταβάρηκε άμα έμαθε, ότι το κρέας τους, άν και μαύρο, είνε νοστιμιώτατο.

Είδαν να σέρνονται στον άμμο και κάτι μεγάλα άμφίβια, που θα ήταν βέβαια φώκες. Ο Πέγκροφ άδιαφόρησε τελείως, γιατί ήξερε ότι το κρέας της φώκας δεν τρώγεται. Ο κ. Σμιθ όμως της έκύταξε προσεκτικά και, χωρίς να πη για ποιο λόγο, έδήλωσε ότι θα έπεσκέπτοντο καμιά μέρα το νησάκι της Σωτηρίας..

Το άκρογάλι που άκολουθούσαν, ήταν σπαρμένο από άναριθμητα κοχύλια, περιεργότατα, σπάνια. που θα χαροποιούσαν πολύ ένα συλλέκτη. Έπειδή όμως οι άποικοι δεν είχαν σκεφθ ή άκομη για συλλογή κοχυλιών, χαροποιήθηκαν μόνο από μια μεγάλη «στρειδοσφωλή», που την άνακάλυψε ο Νάθ άνάμεσα σε κάτι βράχους, ξεσκεπασμένους από την άμπίτιδα, ως τέσσερα μίλλια μακριά από τα Καμίνια.

— Μπράβο! έφώναξε ο Πέγκροφ' ε

Νάθ δεν έχασε πάλι την ημέρα του! — Πραγματικώς, είπε ο ρεπόρτερ, ώραϊα στρείδια και άφθονα. Κι' αφού, καθώς λένε, κάθε στρείδι κάνει πενήντα γιλιάδες αυγά το χρόνο, δεν ύπαρχει εύρος να εξαπληθώ αυτό το στρώμα.

— Νομίζω όμως, είπε ο Χάρμπερτ, ότι τα στρείδια δεν είνε τόσο θρεπτικά.

— Ναι, άποκρίθηκε ο Κύρος Σμιθ. Το στρείδι περιέχει πολύ λίγη άζωτοϋχο υσία κ' ένας άνθρωπος, που θα έτρέφετο άποκλειστικώς με στρείδια, θα έχρειάζετο δεκαπέντε δωδεκάδες την ήμερα.

— Μπαι! έφώναξε ο Πέγκροφ, μπορούμε να τρώμε χίλιες, χωρίς ναδειασθ ή φωνή. Παινομε μερικές για το μεσημέρι.

Και χωρίς να περιμένη άπάντησι, ο ναύτης, βοηθούμενος από τον μαύρο, έξεροίωσε κάμποσα από τα μαλάκια εκείνα και τα έβαλε ες ένα δικτυ από ίνες ίβισκου, που το είχε κατασκευάση ο Νάθ και που ήταν σχεδόν γεμάτο τρώμα για το γεύμα. Κ' εξακλούθησαν το δρόμο τους.

Περπατούσαν άνάμεσα θαλάσσης και άμμουλιών. Κάθε τόσο ο Κύρος Σμιθ έκύτταζε το ρολόγι του, για να είνε έτοιμος για την παρατήρησι, που έπρεπε να γίνη ακριβώς το μεσημέρι.

(Έπειτα συνέχεια) ΓΡ. ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘΗΝΑ΄ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ
Ο ΠΙΓΚΕΡΤΩΝ

Αγαπητό μου,

ΙΑ δίκη, που έγεινε προχθές στο Κακουργιοδικείο των Αθηνών, μάς ένδιαφέρει. Στο έδώλιο κάθονταν δυο δέκα δεκαεπτά — δεκαοκτώ χρονών, κατηγορούμενοι, ότι είχαν εξαπολύση σε διάφορους γράμματα, με την άπαιτήσι, την προσταγή, να τους στείλουν χρήματα και με τη φοβέρα, ότι άν δεν τους έστειλαν, θα τους τιμωρούσαν. Αυτό, στη δικαστική γλώσσα, λέγεται έκβιασμός ή άπόπειρα έκβιασμού. Στην κοινή όμως γλώσσα ξέρετε πώς λέγεται; Πί γ κ ε ρ τ ω ν ι. Ναι, ναι, δεν άττειεύομαι. Οι μικροί έκβιασταί, που δικάσθηκαν προχθές, είχαν διαβάτη τους διάφορους Πίγκερτων και τους ήλθε ιδέα να ναιτ γράψουν, να μιμηθούν τη συμμορία της «Μαύρης Χειρός». Έκαμαν λοιπόν μια τρομερή και φοβερή σφαγήδα κι' άρχισαν να στέλνουν δεξιά κι' άριστερά τα γράμματά τους. Έν' άπ' αυτά το έλα-

βε ο κ. Όθων Σταθάτος, ο γνωστός έφοπλιστής. Τού έγρασαν να τους στείλη διακόσιες δραχμές, με άνθρωπο, στο δεινα μέρος, αλλοιώτικα θάταν χαμένος. Αλλά ο κ. Σταθάτος είδοποίησε την άστυνομία και, όταν εκείνοι έπήγαν στο δεινα μέρος, για να πάρουν τα χρήματα, βρήκαν τους άστυνομικούς που τους έτσάκωσαν. Οι συμμορίτες της «Μαύρης Χειρός» — του μυθιστορήματος, — δεν έτσάκωνοντο με τόση εύκολία, ούτε έκαναν βέβαια τόσο άνόητους, παιδίτικους έκβιασμούς. Αλλά το αντίγραφο είνε πάντα χονδροειδέστερο από το πρωτότυπο. Και τα δυστυχισμένα θύματα του Πίγκερτων έπτάληταν στον Είταγγελέα κ' έπροφυλακίσθηκαν για να δικασθών.

Ε, το δικαστήριο τα λυπήθηκε. Κ' ήταν να μη τα λυπηθώ, τόσο νέα παιδιά, παρασυρμένα στο κακό από τα έλαεινα μυθιστορήματα που έδιάβαζαν; Πριν καταδικασθών αυτά για έκβιασμό, έπρεπε να καταδικασθών για συνεργία πρώτα οι μυθιστοριογράφοι κ' οι έκδοτες των πενταλέπτων φυλλάδιών, έπειτα οι άστυνομικοί που έπιτρέπον να κυκλοφορούν έλεύθερα και να τάγοράζουν άνήλικοι, και τέλος οι παιδαγωγοί κι' οι κηδεμόνες αυτών των ανήλικων.

Λοιπόν το δικαστήριο λυπήθηκε τους μικρούς κατηγορούμενους κι' άναγνώρισε ότι την εύθύνη της διαθοράς τους την έχουο άλλοι. Έτσι, τον ένα, τον μικρότερο, που είχε παρασπυθ ή κ' από τον μεγαλήτερο, τον άθώωσε. Τον άλλο τον καταδίκασε σε φυλάκισι λίγων μηνών, έτσι για ένα παράδειγμα, για μια προειδοποίησι σε όσους θάχαν όρεξι να κάμουν τα ίδια. Σημειώστε, ότι το έγκλημα του έκβιασμού έχει μεγάλη ποινη κι' άν το δικαστήριο ήθελε να εξαπληθώ την άυστηρότητά του, θα την είχαν πολύ άγχημα τα δυστυχισμένα θύματα του Πίγκερτων.

Αυτή είνε ή δίκη που έγεινε προχθές. Κ' ήλθε πολύ επίκαιρα για να με κάμη να συμπληρώσω την προηγούμενη Έπιστολή μου. Έκει που σάς έλεγα, ότι τα μυθιστορήματα των περιπετειών, τίστυνομικά και τάλλα, τα γραμμένα με τον άποκλειστικό σκοπό της πενταρολογίας, διασκεδάζουν μόνο τον άναγνώστη, — έκβιασμοί που διασκεδάζει με τέτοια, — χωρίς να του άκίνουν τίποτα στην ψυχή, ένα καλό παράδειγμα, ένα ήθικό δίδαγμα, κάτι που να πλουτίξη το μυαλό ή να μορφώνη τον χαρακτήρα, — έπρεπε να προσθέσω, ότι της περισσότερες φορές προξενούν βλάβη μεγάλη. Γιτσι έξάπτουν έκπικίνδυνα τη νεανική φαντασία, χωρίς να φροντίζουν κατόπι να την γαληνεύουν, να την κατευνάζουν. Στο μυθιστόρημα των περιπετειών είνε που εφαρμόζεται το ρητό «ε

σκοπός αγιάζει τα μέσα». Πάντα κακό είνε για ένα παιδί να διαβάξη διασκεδαστικά μυθιστορήματα με μεγάλες και φοβερές περιπέτειες, μ' έγκληματα, με κατεργαρίες, με ταγνάσματα, με άπατες. Αλλά όταν αυτά γράφονται ώμορφα, σεμνά, καλλιτεχνικά, κι' όταν όδηγούν άσφαλώς σ' ένα ήθικό συμπέρασμα, ή βλάβη του παιδιού έξουδετερώνεται με την ωφέλεια που δίνει ή τέχνη κι' ή διδασκαλία. Ο σκοπός του συγγραφέως εξαγνίζει τότε τα μέσα που μεταχειρίζεται. Όταν όμως λείπη ή τέχνη και ή διδασκαλία, τί μένει άπ' αυτά τα μυθιστορήματα; Η περιπέτειες, που εξαπτουν τη φαντασία' τα έγκληματα, που το παιδί, χωρίς ήθική βási, σπρώχεται να τα μιμηθώ' τα κατορθώματα της «Μαύρης Χειρός», που οι δυο μικροί Αθηναίοι έπιλοδόξησαν να τα έπαναλάβουν στις Αθήνας και κατόπηταν στο Κακουργιοδικείο. Ένα δηλητήριο, με άπατηλή γεύσι γλυκού..

Σας είπα την άλλη φορά, ότι τα μυθιστορήματα της πεντάρας έχάλασαν το γούστο και κακοσυνήθισαν τον άναγνώστη. (Δεν έννοούσα βέβαια τον καλό μας φίλο, που είχε παραπνευθώ στη Διάπλασι για τη φλυαρία τού Βέρν, αλλά τον Άναγνώστη έν γένει.) Έπρεπε να προσθέσω, ότι και τον κατέστρεφαν ήθικώς. Ένα πλήθος παιδιά, που δεν θα γίνοντο ποτέ χρήσιμα στην κοινωνία, είνε θύματα αυτών των μυθιστορημάτων. Καλλίτερα να μην διαβάξη κανείς τίποτε άπολύτως, παρά να διαβάξη μόνο διασκεδαστικά. Καλλίτερα να μην ξέρη τί θα πη βιβλίο, παρά να νομίζη, ότι είνε «βιβλία» αυτά που σχηματίζονται από τα φυλλάδια της πεντάρας. Και καλλίτερα να μην ύποπτεύεται καν ότι ύπαρχουν στον κόσμο συγγραφείς, παρά να παίρνη για συγγραφείς, και σπουδαίους μάλιστα, αυτούς που έκμεταλλεύονται την περιέργειά του και την εύαισθησία του, χωρίς σκοπό να τον δαξουν και να τον μορφώσουν.

Σας άσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΠΡΩΤΟ ΜΗΝΥΜΑ

Χελιδόνες ξανοίγουνε τα μάτια ύγρό.—Καλώς τες! Μπομπούκια όρουών και πνίγουνε, σφιγγουν τους έξώστες...

Κι' έρχονται, και ομίγουνε Πνοές μακριά άπ' τ' άμπέλια. Σάν χαρές, που θα φύγουνε, σάν περασμένα γέλια...

— Καρδιά, άνθος γίνουο, που σφικτό σίδερο το ζώνει

— και πώς να το συντρίψη!—

Τ' άγκαλιάζει και σ' αυτό πατή, άκκουμπά, μυσώνει και ξεπατάει 'στά ύψη!

ΤΕΛΟΣ ΑΓΡΑΣ

Η ΒΕΝΤΕΤΤΑ

[Μυθιστόρημα ὑπὸ Α. FERGUSON]

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ'. (Συνέχεια)

Ἡ θαλαμηγός εἶχε πλησιάσῃ τόσο πολύ, ὥστε καὶ τὸ πῖδ ἀγύμναστο μάτι θὰ μπορούσε νὰ τὴν ἰδῆ καὶ νὰ καταλάβῃ τὸ σκοπὸ τῆς. Καὶ ὁμως ὁ Μάζος, — ὁ Μάζος ποῦ εἶχε τοποθετηθῆ ἐκεῖ γιὰ νὰ φυλάξῃ, — δὲν ἀκούγεται, δὲν ἐφώναζε, δὲν ἔδιδε τὸ σημεῖο τοῦ κινδύνου. Πῶς αὐτό; Ἐβαλα ταῦτί μου πρὸς τὸ μέρος του καί... μ' ἐπισπασὲν κατὶ γέλια!.. Ἐνα δυνατό ροχαλητὸ μ' ἐπληροφόρησε γιὰ τὴν αἰτία τῆς σιωπῆς τοῦ Μάζου. Ὁ φρουρὸς εἶχε ἀποκοιμηθῆ.

Σὲ λίγο ἡ «Ἀφρόδεσσα» θὰ ἦταν ἀγκυροβολημένη στὸ λιμάνι. Μπορούσα νὰ καταιβῶ γιὰ νὰ προῦπαντήσω τὸ πλήρωμά τῆς καὶ νὰ τοῦ ἐξηγήσω πῶς ἦταν τὰ πράγματα. Ὁ Μάζος θὰ συνελαμβάνετο πρὶν ζυγνήσῃ καὶ μετὰ τὴ βία ἢ μετὰ τὸ δόλο, θὰ πάθαινε ὕστερα τὸ ἴδιον καὶ ὁ τρομερὸς Βάρθος.

Ἄλλὰ... ἀλλοίμονο! τὸ ἀεράκι ποῦ εὐνοῦσε ὡς τώρα τὸ κόττερο, ἐπέπεσε. Τὸ πανί, φουσκωμένο πρὸ ὀλίγου, κρεμάσθηκε τώρα βαρεῖα στὸ κατάρτι καὶ τὸ πλοῖο ἔπαυσε νὰ προχωρῇ... Σὲ λίγο, ἄρχιος νὰ φυσᾷ ἀντίθετος ἄνεμος καὶ ἡ θαλαμηγὸς ἀναγκάσθηκε νὰ κἀνῃ βόλτες. Πόσο ἀργὰ προχωροῦσε τώρα! Ὅσο διάστημα κέρδιζε μετὰ τὴν μιά βόλτα, τὸ ἔχανε σχεδὸν μετὰ τὴν ἄλλη. Ἔτσι τοῦλάχιστον ἔκρινε ἡ ἀνυπομονησία μου... Ἀπὸ τὴ φούρκα μου, ἤμουν ἔτοιμος νὰ κλάψω.

Ἡ «Ἀφρόδεσσα» ὁμως ἦταν καλὸ κόττερο καὶ ὅσο κι' ἂν ἀργούσε, πάντα προχωροῦσε μπροστά. Σὲ λίγο εἶδα, ὅτι μετὰ τὴ βόλτα ποῦ ἔκανε τώρα, θὰ ἔμπαινε στὸ λιμάνι.

Ἐτοιμάσθηκα νὰφίσω τὸν κρυφῶνά μου καὶ παρακαλοῦσα θερμὰ τὸ Θεό, νὰ μὴν ἐπιστρέψῃ γρήγορα ὁ Βάρθος Μπαρμπούτζης. Γιατὶ θὰ πρόσβαθε βέβαια νὰ φάξῃ ὅλη τὴ χαράδρα καὶ μπορούσε τώρα νὰ παρουσιασθῆ ἀπὸ στιγμὴν εἰς στιγμὴν. Σκέφθηκα, ὅτι δὲν ἦταν φρόνιμο νὰ φύγω ἀπὸ τὸ ἄσυλό μου, παρὰ μόνον ἀφοῦ ἀγκυροβολοῦσε ἡ «Ἀφρόδεσσα».

Ἄχ! τί κακοτυχία!.. Τὸ κόττερο

δὲν κατώρθωσε νὰ μῆ μ' ἐκείνη τὴ βόλτα! Ὁ ἄνεμος, τὴν τελευταία στιγμὴν, τῷπρωξέ μακρύτερα ἀπὸ τὸ στόμιόν κ' ἐξαφανίσθηκε πίσω ἀπὸ τὸ βραχῶδες ἀκρωτήρι ποῦ ἔκλεινε τὸν ὄρμον ἐκεῖνο τὸ μέρος!

Δὲν ἔλαβα καιρὸ νὰ αἰσθανθῶ τὴ λύπη αὐτῆς τῆς συμφορᾶς, ἢ καλλίτερα ἡ λύπη αὐτὴ ἐγείνε πάλι φρικτὴ ἀγωνία.

Ἡ βροντερὴ φωνὴ τοῦ Βάρθου Μπαρμπούτζη καλοῦσε τὸν ἀδελφὸ του.

Ὁ Μάζος ἦταν τόσο συνειθισμένος νὰ ἐξουσιάζεταί ἀπὸ τὸν Βάρθο καὶ νὰ τὸν τρέμῃ, ὥστε καὶ κοιμισμένος ἀκόμη ὁ κακόμοιρος, ἄκουσε τὴ φωνὴν του καί, ἐξ ἐνστικτοῦ, τοῦ ἀποκρίθηκε ἀμέσως.

Ἐπίετα, τὸν ἄκουσα νὰ σηκώνεται βιαστικὰ καὶ νὰ περπατῇ. Ἔτσι ὁ Βάρθος δὲν θὰ καταλάβαινε μετὰ τὴν ὥρα τὸν τρόπο ὃ ἀδελφὸς του εἶχεν ἐκτελέσῃ τὴν παραγγελία του... Ἐίδες κανέν' ἀπ' αὐτὰ τὰ ζῶα; τὸν ρώτησε. Ἐίδες τίποτα ὑποπτό στὴ θάλασσα;

— Ὁχι, τίποτα, κανένα! ἀποκρίθηκε ἡσυχοῦς ὁ Μάζος. — καὶ ἤξερα καλὰ ὅτι ἔλεγε τὴν ἀλήθεια! — Ἐσύ τί ἔκανες; Ἡ ἀνισορροπία τῶν διανοητικῶν δυνάμεων τοῦ Βάρθου, ἡ μανία ἐκείνη ποῦ

τὸν εἶχε κἀνῃ νὰ κυνηγήσῃ τὸν ἐχθρό του ὡς τὴν ἄκρη τοῦ κόσμου, ἐξεδηλώθη ἀκόμη καὶ μετὰ τὸν λυσώδη θυμὸ ποῦ τοῦ ἀναψε ἡ ἐρώτησις τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἀποκρίθηκε μ' ἕνα χεῖμαρρο ἀπὸ βρισιῆς καὶ κατάρες. Βλαστήμησε τὸν Φραντζέσκο, ἐμένα, τὸν πατέρα μου, τὸ νησί, τὸν Μάζο, ὄλους καὶ ὅλα!

Κι' ἄμα ἀπόσπασε τὸ φρικτὸ του λεξιλόγιόν, εἶπε: — Πᾶν νὰ φάξω ἀκόμα. Δὲν θὰφίσω πέτρα, χωρὶς νὰ τὴν ἀναποδογυρίσω, νὰ ἰδῶ τί ἔχει ἀπὸ κάτω! Ἐσύ φύλαγε πάντα καὶ φώναξέ με ἀμέσως ἂν ἰδῆς τίποτα. Ἄκου; — Ἀκούω, ἀποκρίθηκε ὁ Μάζος μελαγχολικὰ θὰ πρότιμοῦσα ὁμως νὰ μαρκαρισθῶ καὶ νὰ φύγω ἀπὸ δῶ πέρα, γιατί θὰ βροῦναι ἄσχημους μπελάδες, ἂν γυρίσῃ στὸ ἀναμεταξὺ ὁ νοικοκύρης μετὰ τοὺς φίλους του. Κα πῖ το; (Ἐπειτα συνέχεια) ΦΩΚΙΩΝ ΘΑΛΕΡΟΣ

«Ἡ λύπη αὐτὴ ἐγείνε ἀγωνία...» (Σελ. 168, στ. β')

Τ' ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΙΓ'. — ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΕΡΤΣΕΤΗΣ

[Ἀδάξιος Διονυσίου Στροφίου]

Ὁ Γεώργιος Τερτσέτης ἐγεννήθη εἰς τὴν Ζάκυνθον τὸ 1800. Δεκαεξαετής, ἀπῆλθεν εἰς Ἰταλίαν διὰ νὰ σπουδᾷ νομικὰ. Ἐκείθεν ἐπέστρεψε τὰς παραμονὰς τῆς Ἐπανάστασως, ἐμνήθη εἰς τὰ τῆς Φιλικῆς Ἐταιρείας καὶ, μετ' ἄλλων Ἐπανησίων, ἔλαβε τὸ κερουφόλι καὶ ἐπολέμησεν εἰς τὴν Ἡελοπόννησον. Μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἑλλάδος, διορίσθη δικαστὴς εἰς τὴν Τρίπολιν καὶ εἰς τὸ Ναύπλιον. Ἄλλ' ἔνεκα τῆς στάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἱστορικὴν δίκην τοῦ Θεοδώρου Κολοκοτρώνη, ὅταν ἤρνησθ' εὐθαρσῶς, νὰ υπογράψῃ τὴν εἰς θάνατον καταδίκην τοῦ στρατάρχου, μὴ ὑποκύβας παρὰ εἰς τὴν βίαν τῶν λογίων, ὑπέπεσεν εἰς τὴν δυσμένειαν τῆς Ἀντιβασιλείας καὶ ἀπῆλθεν εἰς Παρίσιον, ὅπου ἔμεινε σπουδάζων μέχρι τοῦ 1844. Ἐπιστράφη εἰς τὰς Ἀθήνας, διορίσθη βιβλιοθηκῆριος καὶ ἀρχιεφύλαξ τῆς Βουλῆς καὶ ἔμεινε εἰς τὴν θέσιν αὐτὴν μέχρι τοῦ θανάτου του, τὸ 1874.

Ὁ Γεώργιος Τερτσέτης ἔγραψε περὶ καὶ ποιήματα πλεῖστα. Τὰ κυριώτερα εἶνε τ' Ἀπομνημονεύματα τοῦ Θ. Κολοκοτρώνη, εἰς δύο τόμοις, μετὰ προλόγου, «Κόριννα καὶ Πίνδαρος», «Τὸ ὄνειρον τοῦ Βασιλέως», «Οἱ Γάμοι τοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου», «Τὸ φίλημα», καὶ «Ὁ θάνατος τοῦ Σωκράτους» Ἰταλιστῶν. Κατ' ἔτος, τὴν 28ην Μαρτίου, ὁ Τερτσέτης, εἰς τὴν Βιβλιοθήκην τῆς Βουλῆς, ἐξεφώνει ἕνα θαυμασίον πάντοτε λόγον εἰς τὴν Δημοτικὴν. Ἦτο μεγάλος πατριώτης, χρυσότατος ἄνθρωπος, ἀδαμάντινος χαρακτήρ, ἔξοχος λόγιος καὶ μεγάλης ἀξίας ποιητής.

«Κόριννα καὶ Πίνδαρος»

[Ἀπὸ τὸν Ἐπίλογον]

Εἶθε, Ἀθήνα ξακουστή, νᾶλθουν καιροὶ καὶ χρόνοι, ποῦ πόλιν ἐνδοξότερη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη, στ' ἀκοιμητὸ ταξεῖδι τους, ἄλλη νὰ μὴ θαρροῦνε! Στὰ ἄρματα, στὰ γράμματα, ψηλὴ κορφή νὰ γένῃς, Σοφίας κύματ' ἀφθάρτα πάλι στὴ γῆ νὰ χύσῃς! Πίστευε, κι' ὅλα θὰ γενοῦν τὰ ὅσα σοῦ προλέγω Κάτεχε μόνος ὁ Θεὸς δόξης πηγὴ πῶς εἶνε Πηγὴ καλοῦ καὶ εὐμορφιάς, πηγὴ ἀθανασίας.

«Τὸ φίλημα»

[Ἀπόσπασμα]

Ἑλλάδα μου, πατρίδα μου, ὦ τάφος τῶν γονιῶν μου! ὦ καλὴ γῆ ποῦ γεύθηκα πρώτη φορὰ τὸν ἥλιο, Κ' εἶδα τὰστέγρια τῆς νυκτός Καὶ τὴ γλυκεῖα σελήνην Κι' ἄκουσα τὰ λαλοῦμένα στὸ ἤσυχον ἀκρογιάλι Κ' εἶδα κοράσια στὸ χορὸ καὶ νέες παντρεμμένες Καὶ τὸ φεγγάρι τὰ ξανθὰ μαλλιά τους νὰ φατίζῃ. Τὰ παλλημάρια μετὰ φωνὴν ἀκοιμητῆ κι' ὠραία, Ἄχολογοῦν τοῦ δειλινοῦ ἢ τῆς ἀγῆς τὸ κάλλη, Καὶ τὸν Μισοῦλη τραγουδοῦν ἢ τῶν Ψαρῶν τοὺς νέους, Ποῦ ἔκαναν στάχτη τὸν ἐχθρὸ τὴν ὥρα τοῦ δειγνοῦσε.

ΔΥΟ ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΙΣΙΟΥ

(ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟΝ ΔΙΗΓΗΜΑ)

[Συνέχεια ἴδε σελίδα 161]

— Πῶς; προδλέπετε, κουμπάρε, κινένα ἐμπόδιο; ἐψιθύρισε ὁ ζωγράφος, ἀνησυχῶν πολὺ μὴ χάσῃ, ὅχι μόνον τοὺς κόπους τοῦ ἀλλὰ καὶ τὰ ἔξοδά του.

— Φοβᾶμαι πολὺ, ἀποκρίθηκα ὁ κύρ Λανδρόλος, μὴ μοῦ λείψῃ τὴν τελευταία στιγμὴν τὸ κορίτσι, ποῦ θὰ κἀμῃ τὸν Καλὸν Ἀγγέλο. Πῆγα στὸ σπίτι τῆς τὸ πρῶτ', καὶ τὴ βροῦκα στὸ κρεββάτι, ἀρρωστη μετὰ πυρετό.

— Ἄ, μπᾶ! ἐφώναξε ὁ κύρ Γκοντινῶ, προσποιούμενος τὸν φαιδρὸ, γιὰ νὰ κρύψῃ τοὺς δικούς του φόβους ἢ τῆς περῆσθ' αὐρῆς θὰ εἶνε καλὰ.

— Ὁ Θεὸς κι' ὁ λόγος σου, κουμπάρε. Γιατὶ ἂν μοῦ ἔλειπε, θὰ ἦταν πολὺ δύσκολο νὰ τὴν ἀντικαταστήσω. Καὶ σημεῖως ὅτι τὸ «Μυστήριον» περιμένεται μετὰ τὴν μεγαλήτερη ἀνυπομονησία καὶ, ἂν ἐματαιῶντο, σὲ μένα θὰ ξεσπούσε ἡ ὄργη τοῦ λαοῦ.

— Ἄν ἤμουν στὴ θέσι σας, εὐμβούλευσε ὁ ζωγράφος, θὰ πῆγαίνα στὸν μεστῆρ - Πικεβίρ, τὸν καινούργιον γιατρὸ τῆς συνοικίας μας. Μοῦ λένε ὅτι κάνει θαύματα. Γιατρεῦει τῆς μεγαλήτερες ἀρρώστειες σὲ λίγες ὥρες.

— Εὐχαριστῶ γιὰ τὴν πληροφορίαν, κουμπάρε. Τρέχω ἀμέσως.

Εἶπε καὶ ἔφυγε τρεχάτος.

— Τί ἔπαθε ὁ κύρ Λανδρόλος; ρώτησε ἡ Νικέττα, ποῦ γύρισε στὸ ἐργαστήρι σχεδὸν ἀμέσως. Ἐφυγε χωρὶς κἀν νὰ μετὰ χαιρετήσῃ!

Ὁ πατέρας τῆς τῆς ἐξήγησε τὰ συμβαίνοντα.

— Ἐγὼ δίκην νὰ φοβάται, εἶπε τότε ἡ Νικέττα. Θὰ θυμώσῃ πολὺ ὁ λαός, ἂν δὲ, τοῦ δώσουν τὴν διασκέδαι ποῦ τοῦ ὑποσχέθηκαν.

— Κ' ἐγὼ θὰ χάσω τὸν κόπο μου καὶ τὰ λεπτὰ μου! ἐστέναξε ὁ ζωγράφος.

— Μπᾶ! ἔκαμε ἡ Νικέττα. Ἄν ὁ κύρ Λανδρόλος ἤρνετο νὰ σὲ πληρώσῃ, οἱ δικασταὶ ὕστερα θὰ τὸ ὑπο-

χρέωναν νὰναγυρίσῃ τὸ δίκην σου. — Ἀλλοίμονο! Τώρα, μ' αὐτὴ τὴν ἀναρχίαν, δὲν ὑπάρχουν πιά δικασταί. Ὅσο οἱ Μπουργκινιόνιοι θὰ εἶνε κύριοι τοῦ Παρισίου, θὰ κἀνουν αὐτοὶ δεῖν, θέλουν καὶ εἶνε περιττὸ νὰ τοὺς γυρεύῃ κανέναν δικαιοσύνη.

— Βλέπετε λοιπόν, μπαμπᾶ, ἐφώναξε μετὰ παραφροσὴ ἡ Νικέττα, ὅτι πρέπει νὰ τοὺς πατάξωμε ἔξω ἀπὸ τὰ τεῖχη μας;.. Μὰ τί περιμένουν λοιπόν οἱ Παριζιάνοι, γιὰ νὰ ἐξεγεροῦν καὶ νὰ τοὺς διώξουν;

— Τὴν κατάλληλη εὐκαιρία, ἀ-

«Κυνηγοῦμε ἕναν κακούργον!» εἶπε ὁ ἀρχηγός. (Σελ. 170, στ. α')

πλοῦστατα... Αὐτὸ μόνον περιμένουν! Ἡ ἀνέλπιστη αὐτὴ ἀπάντησις, δοσμένη ἀπὸ κάποιον ποῦ κανέναν δὲν εἶχε ἀντιληφθῆ τὴν παρουσία του, ἐτρόμαξε τόσο πολὺ τὸ δυστυχισμένο ζωγράφον, ὥστε δὲν βροῦκε τὴ δύναμι οὔτε νὰ στραφῇ, γιὰ νὰ ἰδῆ ποῖος ὠμίλησε.

Ἡ Νικέττα ἔμωε, πῖθ ἠθραλέα, ἔκαμε ἕνα βῆμα πρὸς τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον.

— Μπᾶ! ἐφώναξε ὁ Ἀντρέας!..

— Πῶς; ἐφώναξε κι' ὁ κύρ Γκοντινῶ, ἀναπηδῶν. Ἐσύ, παληόπαιδο, μᾶς τρώμαξες ἔτσι;

— Σιγὰ, μπάρμπα! εἶπε ὁ Ἀντρέας.

Ἦταν ἕνα παιδί δεκαπέντε ὡς δεκάξη χρονῶν, ἀλλὰ καλοδεμένο, εὐρωστο, δυνατό. Τὸ πρόσωπό του, ἐνῶ μαρτυροῦσε μίαν ἐκιακτὴ θέλησιν καὶ δραστηριότητα, εἶχε καὶ τὴν ἐκφρασίαν ἐκείνη τῆς εἰρωνικῆς ἀφροντισίας, ποῦ χαρακτηρίζει τὰ γνήσια Παριζιανόπουλα.

— Τί σιγὰ καὶ σιγὰ; ὑπέλαβε ὁ ζωγράφος μετὰ θυμὸ. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ πῆς ἀμέσως πῶς βροῦκασαι στὴς γειτονεῖές μας τέτοια ὦρα;

— Μὰ... λιγάκι χωρὶς νὰ τὸ θέλω, ἀποκρίθηκε ὁ Ἀντρέας χαμογελῶν.

— Ἄλλοῦ αὐτῆ, παληόπαιδο! Μήπως καὶ τυχόν θέλεις νὰ πιστέψω τώρα, ὅτι δὲν ξέρεις τοὺς ὁδούς τοῦ Παρισίου; Γιατὶ ἔφυγες ἀπὸ τὸ κρεπωλεῖο τοῦ κύρ Καπελοῦσου; Σ' ἔδιωξε πάλι, ἔ;

— Ὁχι, ὅχι, μπάρμπα. Μόνον, ἐκεῖ ποῦ γύριζα ἀπὸ ἕνα θέλημα, βροῦθηκα μπροστά μου μιά περιπολία ἀπὸ Μπουργκινιόνους. Τότε λοιπόν... ἐννοεῖς...

— Τί; ρώτησε μετὰ χαρᾶ ἡ Νικέττα, ποῦ ἐμάντευσε εὐθὺς κάποιον «καλὸ παιγνίδι».

— Νά, τοὺς ἄρχισα μετὰ τῆς πέτρης.. ἔτσι γιὰ διασκέδασι. Καί, μετὰ τὴν ἀλήθειαν, τὸ χεῖρ μου δὲν ἐλάθευε...

— Νὰ πᾶρ' ἡ ὄργη! τὸν ἔκοψε ὁ θεὸς του. Κατάλαβα. Σὲ κυνηγοῦν, μασκαρά!

— Λιγάκι, ὠμολόγησε ὁ μικρός. Μετὰ κυνήγησαν δηλαδὴ, ἀλλὰ μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχασαν τὰ ἔγνη μου.

— Ἐχεῖς λάθος Ἀντρέας! εἶπε ἡ Νικέττα, ἀφοῦ ἔρριξε μιά ματιὰ στὸ ὄρμον. Οἱ στρατιῶτες φάγγουν τὰ σπῖτια... σὲ λίγες στιγμὲς θὰ εἶνε ἐδῶ!

— Ἄχ! καὶ τώρα; ἐστέναξε ὁ ζωγράφος.

— Νὰ τὸν κρύψουμε! εἶπε ἀποφασιστικὰ τὸ κορίτσι.

— Ποῦ; Τὸ σπίτι μας εἶνε μικρὸ καὶ δὲν ἔχει κανένα κρυφώνα. Πᾶει, χαθῆκαμε!

— Ὁχι, ὅχι, ὑπέλαβε ἡ Νικέττα. Ἐγὼ ἕνα σχέδιο... ἀφίστε με, ξέρω!.. Μπαμπᾶ, πέρασε στὸ μαγαζὶ καί, ἄμα παρουσιασθοῦν οἱ στρατιῶτες,

κράτησε τους με όμιλίες, ως πού να έλθω κ' εγώ.

Ο κύρ Γκοντινίω—τί να κάμω;— άφαισε τα δυο παιδιά στο έργοστηρι και πέρασε στο μαγαζί, που έθλεπε στο δρόμο. Η περσίθησι πού είχε ή Νικέττα στο σχέδιό της, του είχε δώση λίγη ελπίδα, λίγο θάρρος και κάταφερε να προσποιηθί μιάν πολυ μεγάλη έκπληξι, όταν είδε τους στρατιώτες να εισβάλλουν στο μαγαζί.

Κυνηγούμε, ένα κκουργο, ένα πρσοδότη, του είχε ή άρχηγός της περιπόλου και φάγουμε όλα τα σπίτια.

Δεν είδα κανένα, άποκριθηκε ή κύρ Γκοντινίω. "Αν νομίζατε όμως ότι κατέφυγε εδώ, κάμετε τό χρέος σας. Τότε φάνηκε ή Νικέττα.

Τί θέλουν εδώ οι στρατιώτες; ρώτησε.

Κυνηγούν ένα... πρσοδότη, κόρη μου!

("Επεται συνέχεια) ΚΙΜΩΝ ΑΛΚΙΔΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΧΟΜΕΝΗ ΓΕΝΕΑ

Ο κ. Φαίδων, σέ δυο τελευταίους του "Αθηναϊκές Επιστολές" έγραψε για ένα ζήτημα, που από καιρό πολύ—προπάντων όμως τα τελευταία χρόνια—άσασχόλησε τους λίγους βαθειά σκεπτομένους άνθρώπους, όχι μόνο στον τόπο μας, μα σ' όλον τον κόσμο : τή μόρφωση, που πρέπει ή νέα, ή ερχόμενη γενιά ν' άποκτήσει, για νά έχη τό δικαίωμα νά λέγεται *άληθινά* μορφωμένη. Βέβαια, τό νά προσπαθήσθ ένας νέος; νά μάθη τά στοιχεία όλων των κλάδων, ώστε νά έχη άπ' όλα τα είδη των γνώσεων μιάν πρώτη τουλάχιστον ιδέα, είναι πολυ αξιόπαινο και πολυ σωστό ό κ. Φαίδων τό συνιστά με όλη του την καρδιά. Νομίζω όμως, πως τό ζήτημα αυτό—που έχει, κατά τή γνώμη μου, πολυ περισσότερη επίδραση στην όλη πορεία και τό μέλλον, όχι μόνο του άτομου, μα και όλης της άνθρωπότητας,— που τώρα με τον παγκόσμιο της πόλεμο έδειξε καθαρή χρωοκοπία και στην πνευματική και στην ψυχική της μόρφωση—τό ζήτημα αυτό αξίζει νά τό παρουσιάσθ κανένας με πολυ βαθύτερες γραμμές στην ερχόμενη γενιά (και σε πίο βαθύτερες ακόμη ίσως στην τωρινή γενιά, τους μεγάλους δηλαδή, που αυτοί όριζουν και τό τι και τό πως θά μάθη ή γενιά του μέλλοντος). "Αν και θά μπορούσε κανένας νά έγραφε ένα *δλόκληρο βιβλίο* για τά ζητήματα αυτά, θά προσπαθήσω όμως; σέ μερικά μου Γράμματα νά συνοψίσω σέ λίγες γενικές γραμμές τές σκέψεις μου, με την ελπίδα, πως ίσως ώφελήσουν λίγο όσους αγαπάνε νά σκεπτονται.

ΖΕΦΥΡΟΣ ΒΡΑΔΥΝΟΣ
Σ. τ. Δ.— Εύχαριστώ; θά δημοσιεύσω τά όρατα αυτά Γράμματα του παιδιού μου συνεργάτου. Πρέπει όμως νά σημειωθί έξ αρχής, ότι ό κ. Φαίδων ώμιλήσει δια την γενικήν μόρφωσιν, αίσθητική ή άλλην. "Ο κ. Ζεφυρος Βραδυνος, με τά Γράμματά του, θά την ειδικίσθη και θά την προσδιορίσθ. Θά μάς πθ δηλαδή, ποια πρέπει νά είναι ειδικώς; αυτή ή μόρφωσι; και πού πρέπει νά τείνη.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΠΡΟ 40 ΕΤΩΝ

(Αναδιφήσεις του 'Ανανία)
ΜΙΑ ΜΟΔΑ ΠΟΥ ΕΠΑΝΕΡΧΕΤΑΙ

Όμολογώ ότι, την άλλη φορά, μάλλον γι' άστειό σας είπα νά μου στειλίτε έμμετρος λύσεις των αινιγμάτων, που έδημοσιεύθησαν εις τό βον φύλλον της Διαπλάσεως του...1879. Είχα την ιδέα, ότι ή μόδα των έμμετρων λύσεων, περασμένη πρδ πολλού, δεν μπορούσε νά επανέλθη. Και όμως! Έλαβα ένα πλήθος τέτοιες λύσεις από σημερινούς μας φίλους. "Αν ήθελα νά τας δημοσιεύσω όλας; θά έγέμιζα μιάν σελίδα. "Αλλά, κατά την υπόσχεσί μου, διαλέγω τας καλλιτέρας.

Ίδου τής Μεγάλης 'Ελλάδος; πάντα πρδύμου και πάντα έμπνευσμένης:

Από την κόκκην φωτιά, Κανός σνήθος βγαίνει
Και σάν περήφανο μυαλό,
Πάντα ψηλά πηγαίνει.
Μ' αυτό δεν κάνει άλλο τί,
Όσο και άν πασιζίη,
Πιρά τας κόρας των ματιών
Πολυ νά βρασιζίη.

Και τής; Άσκήσεις; αυτης
Είν' εύκολο; ή λύσις
Και θά την εύρη; άσφαλως;
Μονάχα άν θελήσθ,
"Αφού μετρήσθ; νά σταθίς
Μ' όλη την ήσυχία,
Στά πρώτα του άφιδήτου μας
Δεκαοκτώ στοιχεία.

Παρατηρώ, ότι ή δεύτερα αυτή λύσις απαντά εις τό Αίνιγμα δι' άλλου σχεδόν Αινίγματος. Η πρώτη είναι καλλιτέρα. "Αλλά κ' εκεί τό «συνήθος» δεν με πείθει πολυ. "Από την κόκκινη φωτιά «πάντα» βγαίνει μύθος; και τής... "Επίσης και τό «περήφανο» δεν είναι κυριολεξία. Θέλει νά πθ τό άλαζονικό, τό φαντασμένο, τό έλαφρό.

Η Μσοσημακή 'Ακτθ μου απαντά έτσι:
Έκ καταστροφής ανθράκων,
Ό λαθρόβιος; κανός;
Διαλύεις? κών άνου,
Έάν άνεμος μικρός
Αίσθανθ επίθυμην
Παρείας νά έξογκώθ
Κ' εις ροπήν μονη και μιάν
Όφθαίμω, κηπου; νά λυσώθ,
Μή, μικρο μου αναγνώστα,
Μην υπερχαυνοεθθ;
Κινδυνεύεις, άκουσε με,
Ω; κανός ναναλυθθ.

Ακολουθούν άλλοι τέσσαρες στίχοι όλωζιδίολου περιττοί. "Αλλά και οι δημοσιευόμενοι είναι άσχετά βεβιασμένοι. Το «λαθρόβιος» τό «να λύσωθ» δεν πηγαινον καθόλου. Η λύσις όμως αυτή τελειώνει με έπιμύθιον, με δίδγμα. Και έτσι πρέπει. Η παλαιά μόδα τουλάχιστον δεν τό παρέλειπε ποτέ.

Τό Τραγουδι της Λευτεριάς νομίζει ότι λύσις του 10 είναι ή σονόη, ό κοινογράφος. Δεν έχει άδικο κ' αυτός γεννάται εκ της καταστροφής των άλλων, πηγαινει ψηλά και παρνοχλεί τας κόρας των οφθαλμών. Η έμμετρος όμως λύσις του είναι εκτενης και άτεχνη. Πολυ καλλιτέρα είναι ή λύσις του 11.
Ηπς τάφραδητάριο και φάξι για νά εύρη; τό δέκατ' όγδοο γράμμα του, άνισως; δεν τό [ξέρεις.

Είνς τό Σίγμα, άρχηγός; στο Σάμπαν και στη [Σφαρά? μα ένθ στο Σάμπαν θρίττικται, δεν είναι στον [ξέρει.

Ο Βασίλειος ό Βουλγαροκτόνος περιορίζει την λύσιν τού 10 εις τόν καρπόν του σιγύρου:
Έκ καταστροφής των άλλων
Υπαρξίν έγω λαμβάνω,
Κι' αν μικρός με συνιθίσις;
Την καταστροφήν σου κάνω.
Μην κηπιζέτε, παιδά μου,
Την ύγεια σας; αν ήθε.
Την ώφέλεια σάν δήτε,
Χηρειόματα μου λείτε.

Προφανώς, οι δυο τελευταίοι στίχοι είναι περιττόν παραγεμισμα. Όσον δια τό 11, και ή Β. Β. απαντά δι' άλλου αινίγματος:
Σφυρίζτε και θά μ' εύρετε.
"Ολ' οι σοφοί με ξεύρετε.
Στην κεφαλή των σοβαρών
Και σφαιρούστων εμιαί,
Μά ή καίμενος; άσθενώ
Και εις τό στρώμα κείμου.

Λύσις: τό γράμμα Σίγμα.
Τό συμπέρασμα μου είναι ότι καρμιά από τας έμμετρος αυτές λύσεις, τας σχετικώς καλλιτέρας απ' όσας έλαβα, δεν είναι σάν τό πραγματικώς όρατόν πρώτον που σας έδωσα,—την λύσιν που είχε στειλη τότε ένα παιδί του 1879, ό κ. Νεοκλής Αίγειάλιδης. "Αλλά δεν άπελπίζομαι κάθε πρώτον δύσκολον.

Όπωσδήποτε, δια νά επανέλθ ή καλή μόδα του παλιού καιρού, χρειάζεται κ' έν άλλο: Νά δημοσιεύονται κ' Αινίγματα εις την Διαπλάσιν, καθαυτά Αινίγματα, όπως εκείνα που σας έδειξα από τό φύλλον του 1879. Παρατηρώ δε, ότι εις τας σημερινάς Πνευματικάς, Άσκήσεις, τέτοια σπανίζουν, λοιπόν σημερον θά σας ζητήσω μερικά Αινίγματα, που θά επιδέχονται έμμετρον λύσιν, όπως ή Μελισσα, ή Καπνός, τό γράμμα Σίγμα κτλ. Και θά παρακαλέσω την Διαπλάσιν νά δημοσιεύσθ τα καλλιτερα εις τους Έβδομαδιαίους Διαγωνισμούς.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

ΤΑ ΕΥΣΗΜΑ ΤΟΥ 1916

ΠΡΩΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: "Εσμεράλδα, έλαδεν εύσημα 196.
ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Στέφανος I. Μακρυμύχλος, 180.—Βασίλειος ό Βουλγαροκτόνος, 174.—Θαλασσοπόδι του Στόλου, 174.
ΤΡΙΤΟΝ ΒΡΑΒΕΙΟΝ: Χαρίς, 172.—Μεγάλη Έλλάς, 171.—Τραγουδι της Λευτεριάς, 152.

ΕΠΙΛΗΝΟΣ: Λευτεριά στους Σκλάβους, 141.—Μέλλον Ναύαρχος, 138.—Νικήθ της Αθών, 125.—Σλαβοβόμην 'Ελληνοπούλα, 133.—Στενημαχονικά, 132.—Μεσοσημακή 'Ακτθ, 129.—Αγριοβιλιέτα, 123.—Τεφκος, 121.—Σείριο;, 119.—'Ελληρ Καβού, 118.—Αϊάτιον 'Αστθ, 118.—Ανδοσιωμένος Κουραμπίες, 117.—Ενδοθ Σόθλη, 111.—'Ελληρ, 109.—Ακτής 'Ηλων, 108.—'Ηρωίς 'Ελληνοπούλα, 104.—Αδικογράφου του Βυζαντινίου, 102.—Βουλγαροφάγος 'Ελληρ, 102.—Κόρη του Γαλού, 98.—Χρυσανθή, 97.—Παναχαίς, 97.—Κατωικά των Φαρώ, 94.—Τουρκομερίτης, 87.—Βαβαρομάγος 'Ελλάς, 78.—'Ηρως των Βαλκανίων, 73.

ΕΥΦΗΜΟΣ ΜΝΕΙΑ: Ζιάπ, 68.—'Αλήτης 67.—'Αόρης Στέφανος, 64.—Χρυσή 'Ακτής, 63.—Χαρ. Χ. Νικολιτόπουλος, 63.

Μικρός Σουλιώτης, 58.—Ναυτάμι των Σπετσών, 53.—Ρεζεντά, 49.—'Ελληρ Στραυιός, 47.—'Εκδιευτθ της 'Επατάλφου, 46.—'Εγγλεζάνι, 40.—'Αορς, 39.—'Απόγο του Καίσαρος, 38.—'Αοιστ. Κ. Βούλαρος, 36.—'Εωσοφόρος, 34.—'Ιω. Πελεκάνος, 33.—Νεαρός Φιλόσοφος, 32.—'Εθνική 'Αναγνήθους, 27.—'Αόρω της Παγγάρας, 26.—'Υγθ, 28.—Νάυτης του Βουνοθ, 22.—Ζωνίτα, 20.

Οι λαβάντες κάτω τον 20 δεν άναφέρονται. Ήπισης δεν αναφέρονται όσοι δεν έστειλαν την Σμεισίωσιν των Ευσήμων των. Έλαβα και μιάν Σμεισίωσιν άνώνυμον. Ποιος είναι αυτός; που έπρε 120 Ε κ' έξέχασε νά σημειώσθ τόνομά του,

Τάνωτερος Ευσημα πολλοί τα έπήραν με άπόφα ψευδώνυμα. Όθως: "Εσμεράλδα και 'Ηρωίς της Αίερης είναι τό ίδιο πρόσωπον. Το σημειώνω, δια νά μην έκπλαγούσι ό Στατιστικοί, οι όποιοι δεν γνωρίζουν πάντως τά δια-

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

["Ίδε 'Οδωγού Κερ. ΙΒ'.]

α.) Παίγνιον
Έσταλή υπό του Βυζαντινοθ 'Αετοθ

	ΜΩΝ				
	ΜΙ	ΣΤΟ	ΘΕ		
ΚΟΥΡ	ΔΗΣ	Α	ΓΟΣ	ΚΑΗΣ	
		ΤΙ	ΚΙ	ΛΥ	
		ΜΙΑ			

Νά συναρμολογηθουν αι συλλαβαι αυται ώστε νάποτελεσθουν τα όνόματα τεσσάρων ενδοξων αρχαιων Έλλήνων.

β.) Παραστατικός Γρίφος
Έσταλή υπό του Νικητοθ της Αθριον

Τό τίποτε.—Μετοχή τού λέγω.—Πιάς γενναίος, άνδραγαθών.—'Αρθρον.—"Ο,τι ποδοθ οι πολεμούντες.—'Αγριον ζώον.
Νά εύρεθουν αι λέξεις αυται και συναρμολογουμεναι νά σχηματίσθον αρχαιον σητόν. (Δια τού ήχου, μη τηρουμένης ορθογραφίας, όπως εις όλους τους Γρίφους.)

γ.) Δια τους Γαλλομαθεύς
Ταυ

Έσταλή υπό της Αδοκαστείρας του Βυζαντινού

+	+	+	+	=	Ήδεον.
*	*	*	*	=	Υπέρητης.
*	*	*	*	=	Κορημός.
*	*	*	*	=	Γωνία.
*	*	*	*	=	Μαθητής.

Καθέτος οι σταυροί = Έγκώμιον.
Μεταφρασζομένων των λέξεων γαλλιστί, θά σχηματισθί τό Ταυ.

Λύσις του 19ου φύλλον

α.) Κάλλιο γαι μιās ώρας έλευθήρη ζωθ—παρά σαράντα χρόνια σκλαβιά και φυλακή.—β.) Μισθός άρετής έπανος. [μισ(ος) - (πά)θος - 'Αρ(τα) - Έ(κά)τη - σερ(τη) - Αίν(ος) - 'Οσ(σα).—γ.) Chacun doit balayer devant sa porte.

ΠΑΙΔΙΚΩΝ ΠΝΕΥΜΑ

Εις τό μάθημα της φυτολογίας.
— Πώς λέγεται τό δένδρον που θέλομεν νά έμβολιάσωμεν;
— Υποκειμενον.
— Και εκείνο με τό όποτον έμβολιάζομεν;
— Κατηγορούμενον.
Έσταλή υπό του Φτωχθ Χαμομηλάμ

φορα ψευδώνυμα του ίδιου προσώπου, δια νά κάμουν την άδυσίαν.
Έξαιρετικώς έδωσα τρία Δύτερα Βραβεία, άντι δύο, διότι ό Βασίλειος ό Βουλγαροκτόνος και τό Θαλασσοπόδι του Στόλου έχουν τον ίδιο αριθμόν Ευσήμων.

Γενικάς Στατιστικάς των Ευσήμων του 1916, οι όποιοι πολυ μ' έβόηθησαν εις την εξέλεξιν των Σμεισίωσεων, μου έστειλαν οι έξής: Βασίλειος ό Βουλγαροκτόνος, Λευτεριά στους Σκλάβους, Κόρη του Γαλού, Κατωικά των Φαρώ, Σ. I. Μακρυμύχλος, Κονοταρινουπολίτικο Διαβολάμι, Βουλγαροφάγος 'Ελληρ, Χρυσόφωτηρ 'Ελπίδα, 'Ηρως της Γραβιάς, Νικήθ της Αθριον, 'Ελληρ των 'Ιδαώδων, Στρατηλάτης των 'Ελλήνων, 'Αστθ της 'Ελευθερίας, Νεαρός 'Ιαπίτης, 'Απόγο του Καίσαρος, Ναυτάμι των Σπετσών, Τραγουδι της Λευτεριάς και Θαλασσοπόδι του Στόλου.—'Από [20Ε] εις έκαστον, με τας εύχαριστίας μου.
Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ"

'Αθήνα, 38, όδός Ευριπιδου, την 18ην 'Απριλίου 1917.

ΠΑΙΔΙΑ, σας θυμίζω παλι τό Εσπαθίω. α, την ανανέωσιν της συνδρομής; σας, άν έλθετε, και την εδούφιαν των πρακτορικων λογαριασμών, άν έχετε. Είναι πολυ δύσκολος αυτός ή ή μέρος; και πρέπει νά με βοηθήσετε όσο μπορείτε. Για λίγον καιρό, γιατί φαίνεται ότι τα πράγματα ησυχάζουν και ό αποκλεισμός χαλαρώνεται. Θάόρισω τώρα νά ειπικωνώ και με την Αίγυπτο, όπου έχω τόσους φίλους. "Αλλ' ως νά γίνη αυτό, χρειάζεται νά ενετύνητε τας έγρηγας σας. Για νά περάσουν κ' αυτές; ή δύσκολος ή μέρες.

Μπράβο, Μικρο Σουλιώτη! Δεν τώξερα πώς; εισαι τόσο λαμπρός χαρτογράφος! Πολυ εύμορφος; ή χάριτης; της Νήσου Αίγκυθου πολύ εσεμψίασθ από την περιγραφή. Δεν μοιάζει πολυ μ' εκείνη που εφαντάσθ ή Βέρν, όπως θά έδής, όταν θά δημοσιευθί ό δικός του χάριτης. "Αλλά και ή δική σου μπορούσε εξαιρετα... ν ένε αυτή.

Ναι, Δούκισσα, αυτό τό γράψιμο σου είναι πολυ αναπτυκτικό και πολυ καλλιτεχνικό. Χαιρώ που σου άρεσαν τόσο τα Μ. Μυστικά που έλαβες από τό 'Ελληρικόν 'Ιδαώδες, τον Γερμανόπαιδα και τον Φασκαμμιά, «και τά τρία ώρατα, καθένα εις τό είδος του». Θά 'παι δε εις τον Γερμανόπαιδα ότι τό ίδιον του σε συνεκίνησε ιδιαιτέρως «για τή νοσταλγία που δείχνουν όσα γράφει και για τό τάπη που έχουν ή απαντήσεις του εις δε, τι άφορρά των πόλεμον και την πατριδα του». Διά τάλλα που μου γράφεεις έχεις τόπο δικηο! Και ό κ. Φαίδων τά ίδια λέγει.
Βλέπω, Τρισύγηνη, ότι έχεις διαβάσθ άρκετά πράγματα. "Ισως; δεν μπορείς νά λές από τώρα ότι εισαι τελείως μορφωμένη, δεν ύπόρεθ όμως και λόγος; νάπελιπίζεσαι. "Αφού σου άρεση τόσο τό διάβασμα, θά διαβάσθ; γρηγορα με; σου χρειάζεται. "Ο κ. Φαίδων έξεχεται νά σημειώσθ τας μεσαιωνικάς μας. Και πρώτα-πρώτα τά δημοτικά τραγουδία, τό Κοριχικό Θέατρο, τον 'Ερωτικότον; του Βυζαντινού; βυρογράφους. "Α, μη τό λές για τό Σχολειο. "Ο έπιμελής, ό φιλομαής; επ' όλα μανθάνει ή, τουλάχιστον, οδηγείται νά μάθη.

"Οχι, 'Αλκη, δεν είναι ζήτημα αυτό που μπορεί νά ζωρηύση την 'Αλληλογραφία. "Άλλως; τε είναι από εκείνα που μοιραίως αναπαινοται κάθε τόσο. "Ισως; και συχνότερα επ' όσον έπιθυμώ. Συμφωνώ ότι τά «μικροζητηματικά» χρειάζονται, αλλά δεν μπορεί κανείς νά τα προκαλή. Πρέπει να έρχονται μόνο τους. Τό μόνο που κάμνω εγώ είναι νά μην άφήνω ότι παρουνιάζεται. Τό συμπέρασμα είναι ότι δεν εξορτάται μόνον από έμε ή ζήσηροισ; της 'Αλληλογραφίας... Νά και μιάν επιστολή του 'Ηρωος των Βαλ-

κανίων, από την Ρωσία. Την έλαβα σήμερα, ενώ είναι γραμμένη από τας 28 Νοεμβρίου. Δηλαδή μετά 4 1/2 μήνας. "Ε, πάλι καλά! Νικήθ της Αθριον, έλαβα επ' έδει μου όσα μου γράφει; και θά συμμορφωθ. Το ποιημα που μου έστειλε; προχθές, τό ηζωα κ' εγώ τεχνικότερα απ' όλα σου και συμφωνώ για την κρσί του λογίου, εις τον όποτον τό έδειξες. Και τάλλα έχουν εγκριθ ή και περιμένουν την σειρά τους.

"Α όμι άφορημένα πράγματα, "Ενδοθ Σόθλη, μόνο όικα. Βίβιτις και ή τιμη και τό πνεύμα, και ή άρετή, είναι πράγματα δικά μας—διαν τα έχωμε—άλλά δεν μπορούμε νά τάρσιωμε; ένα μέρος; για νά πάρουμε μαζί; μας άλλα. Και ή ερώτησι; της Κυριακής έννοει; πράγματα που παίνοται ή άπίνονται.

Κι' άλλη άπορία για την ερώτησι της Κυριακής. "Ενθς άνηγνώστης μ' έρωτά; μπορούμε νά θεωρησωμεν ως εν σύνολον πράγματα όμοίον; π; χ; νά πούμε, α' τά βιβλία μου; β' οι επιστολάι μου, γ' τά ενδύματά μου;—"Οχι, μου φαίνεται, ούτε αυτό. Γιατί όταν πθ κανείς «τά βιβλία μου», πόσα έννοει;—"Όλα;—"Ολόκληρη βιβλιοθήκη; "Αδύνατο να την παραλήθ μαζί του. Το πολυ θά διαλέθ δυο-τρια. Και τότε πρέπει νά μεί; πθ ποιά είναι αυτά. Και τότε δεν θα έχωμεν ένν πράγμα, αλλά τρία. Το ίδιο με τά ενδύματα. "Όσο όμως για τας επιστολάς, μπορεί, εν άνάγκη, νά θεωρηθ ή ως ένα πράγμα ένα πακέτο επιστολών.

Αυτό ειπα κ' εγώ, Θαλασσοπούλι του Στόλου; θά κάμουμε όλους τους Διαγωνισμούς; μόνοι μας; και άν προσθήσον και οι έξω; νά λάδων μερος; έχω κλωθ; άλλως; έμεις; και 'μεις. Δεν τό κάμνω βέβαια επιτήδες που δεν σου άπικνω συχνά εν έκτάσει. Πότε λείπει ό χώρος, πότε τό γράμμα σου δεν έχει τίποτε που νά θέλη εκτελή άπάντησιν. Δεν είπαμε ότι δεν πρέπει νά παραπονήσθ; "Ας είναι όμως... έσθ άργησει νά παραπονήθ, πρέπει νά τόμολογήσω.

"Ωραιος επιστολόλς μου έστειλαν αυτην την έβδομάδα και οι έξής; "Ιερός 'Αγών, 'Αλέξανδρος ό Μαισδών, 'Ονειροπόλος της Δόξης, 'Αδία του 'Ελληρισμοθ, 'Αελλός, Σανθη Προγρηγοπούλα και Γη της 'Ελλάδος.—"Εξετέλεσα τας παραγγελίας των και τους εύχαριστώ όλους; για τά καλά των λόγια.

ΔΙΑ ΤΗΝ Ε. Ε. Σ.

Αυτην την έβδομάδα έλαβα τά έξής: «'Ο χωρικός; και τό τυρί».—«Σχολικός; 'Αναμνήσεις».—«Τό σάκι».—«Τί θέλω».—«Παύσε, Πατριδα...».—«Η τιμιότης; άνακαιριζομένη».—«Τό 'Απριλιάνκο Χιονί».—«'Ο θραύον ήρω ένοχος».—«'Ενα έξυπνο παιδί» κτλ.—Μία καλή συμβουλή» κτλ.—«Καληνύκτα σου; μικρούλα» κτλ.—«'Από τό Κρουονέρι; στάς Πάτρας».—«Σ' ένα φίλο μου».—«Παιδικά Πνεύματα και διαφοράς δικύ του». "Εδθ. Διαγωνισμούς.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

[Όδδεν ψευδώνυμον εγκρίνεται ή άνανεοται, άν δεν συνοδεύεται υπό του δικαιώματος δο. I. Τα εγκρίνομενα ή άνανεομενα ίσχύουν μέχρι της 30 Νοεμβρίου 1917. "Όσα συνοδεύονται από Α. άνήκουν εις 'Αγρία, και όσα από κ. εις Κοριχία.

Νέα ψευδώνυμα: 'Ελενάδι, κ. (ΕΒ). 'Ανθος του 'Αγρού, κ. (ΒΟ). 'Αδρα του 'Ορφέως, ά. (ΜΟ). Σβεσθείσα 'Ελίς, ά. (ΠΜ). Φοαγλίτων, ά. (ΘΜ). 'Αρσιωμένο Κύμα, ά. (ΚΔ).

ΜΙΚΡΑ ΜΥΣΤΙΚΑ

Μικρά Μυστικά επιθυμουν νάνταλλάξουν; ή Δόξα του 'Ελληρισμοθ (0) με 'Αγριοβιλιέταν, 'Ερημην Βασιούλαν, 'Ηρωα της Γραβιάς, 'Ελληρικόν Οθραόν—τό Τριανταφυλλένο Διαβολάμι (0) με Σπεσομένον Δορδον, Χρυσόφωτηρ 'Ελπίδα, 'Ελληνα του 'Ολύμπου, Μπομπόταν, Μυγή, 'Αορη—αι Δοξομεναι 'Αθήνα (0) με Διαβολάμι του 'Αρ-

